

8/20/25

- สำนักปลัด
- กองคลัง
- กองช่าง
- กองการศึกษา
- อื่นๆ

ที่ ยศ ๐๐๒๓.๑๓/ว ๒๖๐

สำนักงานเทศบาลตำบลโนนทอง
 รั.ที่..... ๒๒๖๓
 วันที่..... เดือน ๑๘ พ.ย. ๒๕๖๔
 เวลา..... น.

สำนักงานส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่นอำเภอเมือง
ถนนนาชุม - ชาติอง ยศ ๔๑๓๘๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง แผนพัฒนาป่าชุมชน ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) จังหวัดอุดรธานี

เรียน นายกเทศมนตรีตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดอุดรธานี ที่ ยศ ๐๐๒๓.๑๓/ว ๑๐๐๕
ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอเมืองได้รับแจ้งจากสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี ว่าศูนย์ป่าไม้อุดรธานีได้แจ้ง มติคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอุดรธานี ให้ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาป่าชุมชน ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) จังหวัดอุดรธานี ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔

ในการนี้ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอเมือง จึงขอแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบแผนดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ศ.น.ท. วรพลา ทน. โนนทอง

ขอแสดงความนับถือ

- ๑. วรพลา ทน. โนนทอง
- ชุมชน ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙)
- ๑. อุดรธานี
- ๒. โนนทอง

(นางสาวจันทวี จันทะวีระ)
ท้องถิ่นอำเภอเมือง

๑๘ พ.ย. ๒๕๖๔

(นางสาวจันทวี จันทะวีระ)
เจ้าพนักงานธุรการ ปฏิบัติงาน

(นายชัยยา ภูมิเขต)

นายกเทศมนตรีตำบลโนนทอง

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอเมือง
โทร ๐๘๔-๒๓๒๖๑๓๗

(นายยงเกียรติ ยนต์ชัย)

รองปลัดเทศบาลตำบลโนนทอง ศึกษาราชการแทน
ปลัดเทศบาลตำบลโนนทอง

ที่ อต ๐๐๒๓.๓/ว ๑๐๐๕

สำนักงานส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี
ถนนอธิบดี อต ๔๑๐๐๐

ค

พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง แผนพัฒนาป่าชุมชน ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) จังหวัดอุดรธานี

เรียน ท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองดีการบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี นายกเทศมนตรีนครอุดรธานี และ
นายกเทศมนตรีเมือง ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดอุดรธานี ที่ อต ๑๖๑๙.๖/๕๑๓๕
ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยศูนย์ป่าไม้อุดรธานีได้แจ้ง มติคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอุดรธานี
ได้ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาป่าชุมชน ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) จังหวัดอุดรธานี ในคราวประชุมครั้งที่
๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔

ในการนี้ จึงขอให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ทราบแผนดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรงค์ ศสังใจเป็)
ท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๔๒๒๑-๒๕๕๘

Email : dolaud81@gmail.com

☐ ส.บ.ท.	☐ กง.กม.
☐ กง.บ.ด.	☐ กง.กจ.
☒ กง.สส.	☐ กง.ทอ.

อนง. ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี
 เลขรับที่ 13497
 วันที่ 26 ต.ค. 2564
 เวลา 14.32

Handwritten mark

ที่ อค ๑๖๑๙.๖/ ๕๑ ๓ ๕

ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี
 ถนนอธิปัตย์ อค ๔๑๐๐๐

๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔

กลุ่มงานส่งเสริมและรักษาท้องถิ่น
 เลขรับที่ ๒๓๑๔
 วันที่ ๒๖ ต.ค. ๒๕๖๔
 เวลา

เรื่อง แผนพัฒนาป่าชุมชน ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙) จังหวัดอุดรธานี
 เรียน สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดู่ จังหวัดอุดรธานี

อ้างถึง คำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๑๔๙๘/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนพัฒนาป่าชุมชน ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) จังหวัดอุดรธานี จำนวน ๑ ชุด

ตามคำสั่งที่อ้างถึง จังหวัดอุดรธานีได้แต่งตั้งคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอุดรธานี โดยมีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๖ และ มาตรา ๒๗ นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอุดรธานี ได้มีมติให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาป่าชุมชน ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙) จังหวัดอุดรธานี ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๔ จังหวัดอุดรธานี จึงขอส่งแผนพัฒนาป่าชุมชนดังกล่าว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบและเป็นการประสานแผนต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

Handwritten signature

(นายวันชัย จันททรัพย์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
 ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

ศูนย์ป่าไม้อุดรธานี

ฝ่ายส่งเสริมการป่าไม้

โทร ๐-๔๒๒๒-๑๗๗๙

ผู้ประสานงาน นางสาวสุภัทรา ฝ่ายสี โทร. ๐๘๐-๗๔๕๕๑๐๘๑

แผนพัฒนาป่าชุมชน ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙)
ศูนย์ป่าไม้อุดรธานี สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๒ (อุดรธานี)

๑.ที่มา

๑.๑.นโยบายรัฐบาล

นโยบายรัฐบาลข้อที่ ๙ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ข้อ ๙.๑ ในระยะเฉพาะหน้า เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จัดทำแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน เร่งรัดกระบวนการพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินในเขตที่ดินของรัฐโดยนาระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและสร้างบรรทัดฐาน ในการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าดงน้ำ และพื้นที่อนุรักษ์ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ กำหนดพื้นที่แนวกันชนและที่ราบเชิงเขาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การปลูกป่า เพื่อป้องกันภัยพิบัติและป้องกันการบุกรุกป่า ขยายป่าชุมชน และส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน เพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จาก ป่าธรรมชาติ รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ เช่น โครงการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ โครงการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เป็นต้น

ข้อ ๙.๒ ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดิน และแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐโดยยึด แนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น กำหนดเขตป่าชุมชน ให้ชัดเจน พื้นที่ใดที่สงวนหรือกันไว้เป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์ก็ใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัด พื้นที่ใดสมควรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ได้ก็จะผ่อนผันให้ตามความจำเป็นโดยใช้มาตรการทางการบริหารจัดการ มาตรการทางสังคมจิตวิทยา และการปลูกป่าทดแทน เข้าดำเนินการ ทั้งจะให้เชื่อมโยงกับการส่งเสริมการมีอาชีพและรายได้อื่นอันเป็นบ่อเกิดของเศรษฐกิจชุมชนที่ต่อเนื่อง เพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยที่ดินยังเป็นของรัฐจะจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการ จัดทำทะเบียนผู้ถือครองที่ดินในที่ของรัฐ ปรับปรุงกลไกการบริหารที่ดินของรัฐและเอกชนให้มีเอกภาพเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายด้านที่ดินในภาพรวม และปรับปรุงกลไกภาษีเพื่อกระจายการถือครองที่ดิน เร่งรัดการจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ต้องเป็นกรรมสิทธิ์ แต่รับรองสิทธิร่วมในการจัดการที่ดินของชุมชน กำหนดรูปแบบที่เหมาะสมของธนาคารที่ดินเพื่อเป็นกลไกในการนำทรัพยากรที่ดินมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑.๒.นโยบายป่าไม้แห่งชาติ

นโยบายด้านการจัดการป่าไม้

ข้อ ๑๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการป่าชุมชนให้มีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวก ต่อชุมชน สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชน เป็นส่วนส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง และเป็นการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

นโยบายด้านการใช้ประโยชน์ผลผลิตและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้

ข้อ ๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ประโยชน์การบริการจากป่าไม้อย่างสมดุล ยั่งยืน และ
เกื้อกูลระบบนิเวศ

๑.๓.นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๓.๑. การเร่งรัดขับเคลื่อนจัดทำอนุบัญญัติที่ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

- อนุบัญญัติที่ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๓ ฉบับ
- ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จำนวน ๒ ฉบับ
- คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน (คนช.) เห็นชอบแล้ว และอยู่ในขั้นตอนการลงนามและประกาศในราชกิจจานุเบกษา จำนวน ๑๒ ฉบับ (มีการยุบรวมเหลือ ๙ ฉบับ)
- อยู่ในระหว่างการเร่งรัดดำเนินการอีกจำนวน ๑๕ ฉบับ

๑.๓.๒. การขยายและพัฒนาป่าชุมชน

- รัฐบาลมีเป้าหมายในการจัดตั้งป่าชุมชน ตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๕,๐๐๐ ป่าชุมชน เนื้อที่ประมาณ ๑๐ ล้านไร่
  - ปัจจุบันมีการจัดตั้งป่าชุมชน ตามมาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐ จำนวน ๑๑,๓๒๗ ป่าชุมชน เนื้อที่ ๖.๒๙ ล้านไร่
- โดยต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาให้จัดทำแผนจัดการป่าชุมชน ให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป
- สำหรับเป้าหมายการจัดตั้งป่าชุมชนที่เหลืออีก ๓,๖๗๓ แห่ง นั้น ควรจัดเตรียมความพร้อมให้ชุมชน โดยการส่งเสริมองค์ความรู้ในการจัดทำแผนจัดการป่าชุมชน และการยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนให้กับชุมชนเป้าหมาย

๑.๓.๓. การสนับสนุนการบริหารจัดการป่าชุมชน โดยการสนับสนุนเงินอุดหนุน

- การบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ สนับสนุนเงินอุดหนุนให้ชุมชนบริหารจัดการป่าชุมชน
- โครงการสร้างเศรษฐกิจชุมชนจากป่าชุมชน (งบเงินกู้ ปี ๒๕๖๔) โดยการสนับสนุนเงินอุดหนุนให้จ้างแรงงานในพื้นที่ปลูกและพัฒนาป่าชุมชนในท้องถิ่น เพื่อเป็นการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าชุมชน รวมถึงเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่

๑.๓.๔. การขับเคลื่อนการดำเนินการของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

- เร่งแต่งตั้งองค์ประกอบคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดโดยเร็ว
- จัดประชุมคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบคำขอจัดตั้งป่าชุมชน การอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชน และข้อบังคับป่าชุมชน
- สร้างความรู้ความเข้าใจพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และอนุบัญญัติ

๑.๓.๕. การส่งเสริมภาคีเครือข่ายป่าชุมชน

- การพัฒนาเครือข่ายป่าชุมชนกรมป่าไม้ เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการป่าชุมชน พร้อมทั้งรับสมัครเครือข่ายป่าชุมชนทั่วประเทศ
- การพัฒนาป่าไม้ร่วมกับองค์กรและเครือข่ายแบบบูรณาการ เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างกรมป่าไม้กับองค์กรเครือข่ายต่างๆ ที่มีความประสงค์ในการร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ รวมไปถึงการดำเนินงานโครงการพุทธอุทยาน โครงการอนุรักษ์ป่า ป่ารักชุมชน โครงการภาคีสนับสนุนป่าชุมชนลดโลกร้อน โครงการ CARE THE WILD และโครงการ ปตท.สม. ปลูกป่า ลดโลกร้อน เป็นต้น

๑.๔.ยุทธศาสตร์กรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๖๐ -- ๒๕๗๙ กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิสัยทัศน์ : “บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้มั่นคงและยั่งยืน”

พันธกิจ :

๑. ป้องกัน และรักษาพื้นที่ป่าไม้ให้คงอยู่
๒. บริหารจัดการที่ดินป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม
๓. เพิ่มและฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
๔. บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้โดยการมีส่วนร่วม
๕. วิจัยและพัฒนาการป่าไม้ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
๖. เสริมสร้างขีดความสามารถเชิงรุกขององค์กร ระบบ กลไก และข้อมูลในการบริหารจัดการ รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย : ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการจัดการอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยให้มีพื้นที่ ป่าไม้อย่างน้อย ๕๐% ของพื้นที่ประเทศภายใน ๒๐ ปี ในส่วนของกรมป่าไม้ แบ่งเป็น

- ๑) รักษาพื้นที่ป่าให้ได้ ๕๓.๘๐ ล้านไร่*
- ๒) บริหารจัดการพื้นที่ที่ไม่มีสภาพป่า**
- ๓) ฟื้นฟูป่าไม้ ป่าปลูกอื่น ๆ ๑.๔.๐๒ ล้านไร่
- ๔) ส่งเสริมปลูกไม้เศรษฐกิจ ๘.๖๘ ล้านไร่

* ปัจจุบันมีพื้นที่ป่าไม้ ๓๙.๗๘ ล้านไร่ ในอีก ๒๐ ปี จะมีพื้นที่ที่ต้องดูแลรักษาให้ได้ ๕๓.๘๐ ล้านไร่

** พื้นที่ผลการรังวัดตามมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๕๑ (๒๕๔๕-๒๕๕๘) รวม ๖.๒๕ แสนราย ๕.๗๙ ล้านไร่

แยกเป็น

๑. กลุ่มน้ำขึ้นที่ ๑,๒ จำนวน ๑.๘๔ แสนราย ๑.๘๗ ล้านไร่
๒. กลุ่มน้ำขึ้นที่ ๓,๔,๕ จำนวน ๓.๗๑ แสนราย ๓.๕๘ ล้านไร่

ยุทธศาสตร์กรมป่าไม้

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ป้องกันรักษาพื้นที่ป่าที่เหลือให้คงอยู่และยั่งยืน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมอย่างมีประสิทธิภาพ
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมธุรกิจป่าไม้และป่าเศรษฐกิจจากป่าปลูก และการ ส่งเสริมชุมชนในเมือง/ชุมชนชนบทเป็นพื้นที่สีเขียว
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ แก้ไขปัญหาทรัพยากรในพื้นที่ป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการ ทรัพยากรป่าไม้
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ บูรณาการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาระบบบริหารและจัดการองค์กร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ บูรณาการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์ :

๑. ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพได้รับ การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน
๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหาร จัดการทรัพยากรป่าไม้
๓. ประชาชนและภาคีเครือข่ายได้รับประโยชน์จากการ จัดการป่าไม้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ตัวชี้วัด :

๑. พื้นที่ป่าไม้ที่มีรูปแบบการจัดการอย่างมีส่วนร่วมมีมากขึ้น
๒. พื้นที่ต้นแบบการจัดการป่าและความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์ : ๑. ส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และจัดการป่าไม้

แนวทางการจัดการ

๑.๑) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่ดินป่าไม้ระดับพื้นที่ เช่น การเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นคณะที่ปรึกษา หรือคณะกรรมการบริหารพื้นที่ป่าในระดับท้องถิ่น, การประสานและขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๒) การศึกษาและประยุกต์ใช้กลไก PES (Payment for Environmental Services) มาสร้างแรงจูงใจทางเศรษฐกิจในการอนุรักษ์และจัดการที่ดินป่าไม้กับผู้ที่มีบทบาทในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ ผู้ที่ใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศป่าไม้

๑.๓) พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างเครือข่ายและพันธมิตรในการป้องกันรักษาป่า รวมทั้ง การส่งเสริมและพัฒนาการ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และจัดการที่ดินป่าไม้

๑.๔) ประสานงาน สนับสนุน ส่งเสริม เพื่อเตรียม ความพร้อมและเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

๑.๕) ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างแนวร่วมหรือเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่เข้มแข็งทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชน

๑.๖) ส่งเสริม สนับสนุน และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม ความเชื่อด้านการอนุรักษ์ในการบริหารจัดการที่ดินป่าไม้

๑.๗) สร้างเครือข่ายป่าไม้ โดยรวบรวมเครือข่ายเดิม เช่น เครือข่ายราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า เครือข่ายไฟป่า เครือข่ายป่าชุมชน เครือข่ายปลูกป่า เครือข่ายนักวิจัยและสร้างเครือข่ายใหม่ เพื่อให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกมิติและเกิดการบูรณาการในการทำงานร่วมกัน

๑.๘) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการสมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายป่าไม้ ในรูปแบบของสัญลักษณ์ร่วม หรือการมอบโล่รางวัล และการประกาศเชิดชูเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

๑.๙) ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างปฏิสัมพันธ์ของเครือข่ายต่างๆ เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ และบูรณาการทำงานร่วมกัน

๑.๑๐) สร้างแหล่งเรียนรู้ใหม่ห้องเรียนธรรมชาติโดยการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างบูรณาการและการมีส่วนร่วม

๑.๑๑) ประชาสัมพันธ์และถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และจัดการที่ดินป่าไม้ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนสาขาต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางครอบคลุมทั่วถึง และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กลยุทธ์ ๒. พัฒนาและส่งเสริมป่าชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

๒.๑) สำรวจและประเมินศักยภาพพื้นที่ป่าและชุมชนเพื่อจัดตั้งป่าชุมชนเพิ่มเติมในพื้นที่ที่เหมาะสม

๒.๒) สนับสนุนการจัดตั้งป่าชุมชนให้มีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น

๒.๓) จัดทำแนวเขตป่าชุมชนให้ชัดเจนและการตั้ง แนวเขตธรรมชาติและสร้างขึ้นโดยมนุษย์ เช่น การนำภาพถ่ายทางอากาศออร์โธรีซิเิงเลขมาช่วยในการจัดหาแผนที่สนับสนุนการจัดทำสัญลักษณ์หรือป้ายแนวเขตป่าชุมชน และการสนับสนุนให้ปลูกต้นไม้เป็นแนวเขตธรรมชาติ

๒.๔) รัฐให้การสนับสนุนการบริหารจัดการป่าชุมชน ในด้านต่างๆ อย่างยั่งยืนเพื่อเพิ่มศักยภาพป่าชุมชน ให้เป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

๒.๕) สนับสนุนให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการป่าชุมชนได้อย่างยั่งยืนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของแต่ละชุมชน

๒.๖) สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลป่าชุมชนที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่อยอดการบริหารจัดการป่าชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อประสานองค์กรภาคเอกชนในการสนับสนุนการบริหารจัดการป่าชุมชน

๒.๗) พัฒนาและสร้างป่าชุมชนต้นแบบเชิงแต่ละภูมิภาคหรือให้ครอบคลุมตามความหลากหลายของระบบนิเวศป่าไม้ของประเทศ และดำเนินการ

- จัดทำฐานข้อมูลป่าชุมชนต้นแบบที่มีผลงานดีเด่นในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

- ประชาสัมพันธ์ป่าชุมชนต้นแบบให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง

- ส่งเสริมและสนับสนุนป่าชุมชนต้นแบบให้สามารถพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒.๘) พัฒนาป่าชุมชนให้เป็นฐานในการสร้างกลุ่มหรือเครือข่ายความร่วมมือด้านต่างๆ ในชุมชน

๒.๙) สร้างเครือข่ายป่าชุมชนของประเทศเพื่อประสานความร่วมมือและถ่ายทอดองค์ความรู้ระหว่างป่าชุมชน

๒.๑๐) จัดทำฐานข้อมูลป่าชุมชนและสร้างระบบติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการป่าชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ ๓. พัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนที่สอดคล้องกับทรัพยากรท้องถิ่นและเกื้อกูลธรรมชาติอย่างเหมาะสม

แนวทางการดำเนินงาน

- ๓.๑) สาธิตและส่งเสริมระบบวนเกษตร เกษตรธรรมชาติหรือเกษตรเชิงอนุรักษ์
- ๓.๒) กำหนดมาตรการหรือแนวทางการให้ประโยชน์จากป่าที่เหมาะสมของประชาชน
- ๓.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกเพื่อเสริมรายได้ให้ชุมชน เช่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, สวนป่า, ส่งเสริมการจ้างงานประชาชนในท้องถิ่นหน่วยงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ เป็นต้น
- ๓.๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ราษฎรมีความรู้และเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ

กลยุทธ์ ๔. ส่งเสริมและขยายผลการพัฒนาป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ

แนวทางการดำเนินงาน

- ๔.๑) ส่งเสริมและขยายผลการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ เช่น การปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง การปลูกป่าเชิงอนุรักษ์ระบบนิเวศ (สีเขียววิถี) การสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น ระบบป่าเปียก การปลูกแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น
- ๔.๒) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎร ที่อยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่า ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ในรูปแบบสร้างป่า สร้างรายได้ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ๔.๓) ส่งเสริมและเผยแพร่การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ เพื่อให้เยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของชาติได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ในรูปแบบ คุรุป่าไม้
- ๔.๔) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ตามแนวพระราชดำริ

กลยุทธ์ ๕. อนุรักษ์และพัฒนาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

- ๕.๑) สืบค้นและจัดทำฐานข้อมูลและองค์ความรู้ความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๕.๒) อนุรักษ์ชนิดพันธุ์พืชป่าเฉพาะถิ่นหายากและใกล้สูญพันธุ์
- ๕.๓) เสริมสร้างความตระหนักให้กับชุมชนในด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้
- ๕.๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

ป่าไม้

- ๕.๕) พัฒนาการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้
- ๕.๖) จัดตั้งกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความหลากหลายทางชีวภาพกรมป่าไม้
- ๕.๗) พัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้
- ๕.๘) ประเมินมูลค่าและความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์จากการจัดการความหลากหลายทาง

ชีวภาพป่าไม้

- ๕.๙) การฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๕.๑๐) ติดตามการเปลี่ยนแปลงความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕: การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการใช้ประโยชน์อย่าง
ยั่งยืน

วัตถุประสงค์: เพื่อรักษาความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน
เป้าหมายและตัวชี้วัด : ๑. พื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ ๑.๕

๒. อัตราการรอมของกร้าวเรือนสูงกว่าร้อยละ ๕ (ผ่านธนาคารต้นไม้)
๓. กิจกรรมทางการเกษตรที่มีความหลากหลายมากขึ้นจากเดิมร้อยละ ๕
๔. เพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำขึ้น ร้อยละ ๑ ของความต้องการใช้น้ำ
๕. อัตราการกัดเซาะของตลิ่งริมแม่น้ำลดลง
๖. ชยะที่สามารถใช้ประโยชน์ได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๕
๗. ชยะตกค้างลดลงร้อยละ ๑๐ จากปริมาณเดิม
๘. เพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำขึ้น ร้อยละ ๑ ของความต้องการใช้น้ำ
๙. ประสิทธิภาพในการจัดการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
๑๐. การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงเหลือ ๑.๑ ตัน/คน/ปี

แนวทางการพัฒนา : ๑. ปกป้อง อนุรักษ์ พื้นฟู ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อให้ทรัพยากรป่าไม้เพิ่มและสมบูรณ์
ขึ้น

๒. อนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ ทั้งที่มีอยู่เดิม และ/หรือ พัฒนาเพิ่มขึ้นเพื่อ
การใช้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๓. ส่งเสริมการจัดการขยะ น้ำเสีย อย่างถูกวิธี/เหมาะสม เพื่อรองรับกับการ
ขยายตัวของเมืองชุมชน และการท่องเที่ยว

๔. อนุรักษ์พลังงาน และพัฒนาพลังงานหมุนเวียน เพื่อความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม
และการเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ

๑.๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ (พศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
ตัวชี้วัด

๑. พื้นที่ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น
๒. ปริมาณขยะและมลภาวะที่ลดลง
๓. พื้นที่แหล่งน้ำทางธรรมชาติที่ได้รับการพัฒนา

ค่าเป้าหมาย

๑. ร้อยละพื้นที่ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ ๒ ต่อปี
  ๒. ร้อยละปริมาณขยะและมลภาวะที่ลดลง อย่างน้อยร้อยละ ๓ ต่อปี
- ร้อยละพื้นที่แหล่งน้ำทางธรรมชาติที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการระบบอนุรักษ์ พื้นที่และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (ป่าไม้ แหล่งน้ำ ขยะ และมลภาวะ)

๒. แผนพัฒนาป่าชุมชนจังหวัดอุดรธานี ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙)

๒.๑. แนวทางการพัฒนา

๑. ขยายและพัฒนาป่าชุมชน

- จัดตั้งป่าชุมชน ตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพิ่มอีก จำนวน ๒๐๐ ป่าชุมชน เนื้อที่รวม ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่
- ปัจจุบันมีการจัดตั้งป่าชุมชน ตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๑๐๐ จำนวน ๓๖๕ ป่าชุมชน เนื้อที่ ๕๖,๐๐๐ ไร่

โดยต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาให้จัดทำแผนจัดการป่าชุมชน ให้แล้วเสร็จโดยเร็วต่อไป

▪ สำหรับเป้าหมายการจัดตั้งป่าชุมชนที่เหลืออีก ๒๐๐ แห่ง นั้น ควรจัดเตรียมความพร้อมให้ชุมชน โดยการส่งเสริมองค์ความรู้ในการจัดทำแผนจัดการป่าชุมชน และการยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนให้กับชุมชนเป้าหมาย

๒. การสนับสนุนการบริหารจัดการป่าชุมชน โดยการสนับสนุนงบประมาณอุดหนุน

▪ การบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ สนับสนุนเงินอุดหนุนให้ชุมชนบริหารจัดการป่าชุมชน รวมทั้งการประสานเชื่อมโยงแหล่งทุนทั้งงบประมาณและวิสาหกิจเพื่อสนับสนุนป่าชุมชน

๓. การขับเคลื่อนการดำเนินงานของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

- จัดประชุมคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบคำขอจัดตั้งป่าชุมชน การอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชน และข้อบังคับป่าชุมชน
- สร้างความรู้ความเข้าใจพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และอนุบัญญัติ

๔. การส่งเสริมภาคีเครือข่ายป่าชุมชน

▪ การพัฒนาเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดอุดรธานี เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการป่าชุมชน พร้อมทั้งรับสมัครเครือข่ายป่าชุมชนทั่วจังหวัด

▪ การพัฒนาป่าไม้ร่วมกับองค์กรและเครือข่ายแผนบูรณาการ เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายป่าชุมชนกรมป่าไม้ กับองค์กรเครือข่ายต่างๆ ที่มีความประสงค์ในการร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ รวมไปถึงการดำเนินงานโครงการพุทธอุทยาน โครงการคนรักป่า ป่ารักชุมชน โครงการภาคีสนับสนุนป่าชุมชนลดโลกร้อน โครงการ CARE THE WILD และโครงการ ปศุ.สผ. ปศุ.ป่า ลดโลกร้อน เป็นต้น

▪ พัฒนาและสร้างป่าชุมชนต้นแบบในแต่ละอำเภอหรือให้ครอบคลุมตามความหลากหลายของระบบนิเวศป่าไม้ของจังหวัด และดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลป่าชุมชนต้นแบบที่มีผลงานดีเด่นในระดับจังหวัด ประชาสัมพันธ์ป่าชุมชนต้นแบบให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ส่งเสริมและสนับสนุนป่าชุมชนต้นแบบให้สามารถพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕. ส่งเสริมและขยายผลการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ

▪ ส่งเสริมการปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง การปลูกป่าเสริมระบบนิเวศ การสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น ระบบป่าเปียก การปลูกแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น

๖. อนุรักษ์และพัฒนาด้านความหลากหลายทางชีวภาพและควรรใช้ฐานทรัพยากรความหลากหลายเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน

- สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลและองค์ความรู้ความหลากหลายทางชีวภาพและอนุรักษ์ชนิดพันธุ์พืชป่าเฉพาะถิ่นหายากและใกล้สูญพันธุ์
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้
- พัฒนาการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้เพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจชุมชน เช่น วิสาหกิจชุมชนไพร่ วิสาหกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศชุมชน วิสาหกิจของที่ระลึกจากทรัพยากรชีวภาพป่าไม้ชุมชน
- พัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้
- ประเมินมูลค่าและความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์จากการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้
- การฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ
- ติดตามการเปลี่ยนแปลงความหลากหลายทางชีวภาพป่าไม้

๒.๒. แผนปฏิบัติการพัฒนาป่าชุมชนจังหวัดอุดรธานี

รายละเอียดแผนปฏิบัติการฯ และรายละเอียดโครงการและกิจกรรมตามเอกสารแนบ

๒.๓. แนวทางการผลักดันแผนสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาป่าชุมชนได้ถูกนำไปใช้เพื่อพัฒนางานจัดการป่าชุมชนให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและสอดคล้องกับศักยภาพของจังหวัดอุดรธานี จึงได้กำหนดแนวทางการผลักดันแผนสู่การปฏิบัติไว้ดังนี้คือ

แนวทางการผลักดัน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ
๑. การประสานแผนและสื่อสารสู่สาธารณะ	๑. การประสานแจ้งแผนฯ ให้ส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรภาคเอกชน ทราบและขอความร่วมมือในการสนับสนุนคณะกรรมการบริหารจัดการป่าชุมชนในแต่ละท้องที่ในการจัดการป่าชุมชน ๒. การประสานขอโรงเรียนแกนนำสู่แผนพัฒนาของจังหวัดอุดรธานี กลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓. การแจ้งแผนฯ และเตรียมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เครือข่ายป่าชุมชนและคณะกรรมการป่าชุมชนทุกที่ เพื่อร่วมแปลงแผนสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่	๑. ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ ๒. หน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้ ๓. เครือข่ายป่าชุมชนจังหวัด

<p>๒. การประสานการสนับสนุน</p>	<p>๑. ประสานการขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการ (การพัฒนาาระบบข้อมูลสารสนเทศ องค์ความรู้การจัดการองค์กร การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายชีวภาพ การท่องเที่ยวชุมชน ฯลฯ) จากสถาบันทางวิชาการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. ประสานการขอรับการสนับสนุนด้านเงินทุนจากส่วนราชการ ภาคเอกชน องค์กรความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๓. ประสานการขอรับการสนับสนุนด้านแรงงานและอื่นๆ (ถ้ามี) จากหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการจัดการป่าชุมชนของป่าชุมชนท้องถิ่น</p>	<p>๑. ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ</p> <p>๒. หน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้</p> <p>๓. เครือข่ายป่าชุมชนจังหวัด</p>
<p>๓. การติดตามและประเมินผล</p>	<p>๑. การกำกับติดตามผลการดำเนินการตามแผน</p> <p>๒. การให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามแผนพัฒนาและแผนจัดการป่าชุมชนของคณะกรรมการป่าชุมชน</p> <p>๓. การจัดทำรายงานและติดตามและการประเมินผลต่อคณะกรรมการและสาธารณชน</p>	<p>๑. คณะทำงานที่ตั้งตั้งจากคณะกรรมการฯ</p> <p>๒. หน่วยป้องกันและพัฒนาป่าไม้</p> <p>๓. เครือข่ายป่าชุมชนจังหวัด</p> <p>๔. ภาควิชาความร่วมมือ</p>

(เอกสารแนบ)

โครงการและกิจกรรมตามแนวทางการพัฒนาของแผนรณรงค์ป่าชุมชน ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๖๙)

๑. การขยายและพัฒนาป่าชุมชน

๑.๑ กรมป่าไม้ดำเนินการจัดตั้งป่าชุมชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึงปัจจุบัน (ข้อมูล ณ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

- รวม จำนวน ๑๗,๔๕๒ หมู่บ้าน
- รวม จำนวน ๑๕,๓๑๗ โครงการ
- เนื้อที่ จำนวน ๗,๖๓๔,๑๒๕ ไร่

จังหวัดอุดรธานีดำเนินการจัดตั้งป่าชุมชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ถึงปัจจุบัน (ข้อมูล ณ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

- รวม จำนวน ๕๑๓ หมู่บ้าน
- เนื้อที่ จำนวน ๗๖,๑๘๙ ไร่

๑.๒ ป่าชุมชนที่มีอายุตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ (๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

- ป่าชุมชน จำนวน ๑๓,๓๒๗ แห่ง
- ชุมชนมีส่วนร่วม จำนวน ๑๓,๐๒๘ หมู่บ้าน
- เนื้อที่ จำนวน ๖,๒๗๕,๗๓๘ ไร่

จังหวัดอุดรธานีดำเนินการจัดตั้งป่าชุมชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึงปัจจุบัน (ข้อมูล ณ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

- ป่าชุมชน จำนวน ๓๖๕ แห่ง
- เนื้อที่ จำนวน ๕๖,๐๐๐ ไร่

๑.๓ เป้าหมายในการจัดตั้งโครงการป่าชุมชนตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.๒๕๖๒ ทั้งประเทศ (ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๗)

- ป่าชุมชน จำนวน ๑๕,๐๐๐ แห่ง
- ชุมชนมีส่วนร่วม จำนวน ๑๕,๐๐๐ หมู่บ้าน
- เนื้อที่โดยประมาณ จำนวน ๑๐ ล้านไร่

จังหวัดอุดรธานี มีเป้าหมายจัดตั้งป่าชุมชนเพิ่ม ตาม พรบ.ป่าชุมชน พ.ศ.๒๕๖๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ จำนวน ๒๐๐ แห่ง เนื้อที่เพิ่มอีกประมาณ ๓๐,๐๐๐ ไร่

๒. การสนับสนุนการบริหารจัดการป่าชุมชน โดยการสนับสนุนงบประมาณ

กรมป่าไม้สนับสนุนงบประมาณประจำปี เพื่อสนับสนุนการจัดการป่าชุมชน แต่จำนวนน้อยจึงจำเป็นต้องเชื่อมโยงแหล่งทุนจากหลายภาคส่วน

๓. การขับเคลื่อนการดำเนินการของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

กรมป่าไม้ (สำนักจัดการป่าชุมชน) ได้ส่งมอบปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงิน ให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓ และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขา ๑๐ สาขา รวม ๒๓ สำนัก เพื่อดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจ

พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และอนุบัญญัติฯ รวมทั้งประสานงานในการแต่งตั้งองค์ประกอบและขับเคลื่อน
การดำเนินงานของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด

๔. การส่งเสริมภาคีเครือข่ายป่าชุมชน

๔.๑ กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายป่าชุมชนกรมป่าไม้

๑) เครือข่ายป่าชุมชน พิทักษ์ป่า พัฒนาชาติ

หลักการและเหตุผล

เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการป่าชุมชนภายใต้การ
ดำเนินงานในรูปแบบเครือข่ายป่าชุมชนพร้อมทั้งรับสมัครสมาชิกเครือข่ายป่าชุมชน

๒) โครงการพัฒนาป่าไม้ร่วมกับองค์กรและเครือข่ายแบบบูรณาการ

หลักการและเหตุผล

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายป่าชุมชน และประสานงานลงทะเลียมสมาชิกเครือข่ายป่าชุมชน

๓) การจัดแจ้งเครือข่ายป่าชุมชนระดับจังหวัด ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการจัดแจ้งเป็นเครือข่าย
ป่าชุมชนระดับจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๒

หลักการและเหตุผล

เพื่อรองรับสถานะเครือข่ายป่าชุมชนระดับจังหวัดให้มีความชัดเจนขึ้นในทางกฎหมาย และเพื่อ
ประโยชน์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ใน
การจัดการป่าชุมชน รวมทั้งช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมของป่าชุมชนระดับจังหวัด อัน
นำไปสู่การจัดการป่าชุมชนร่วมกันอย่างยั่งยืน

๔) การจัดแจ้งองค์กรภาคประชาสังคม ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการจัดแจ้งเป็นองค์กรภาคประชา
สังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

หลักการและเหตุผล

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาสังคมในการจัดการป่าชุมชน อัน
นำไปสู่การอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความ
หลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน

๔.๒ โครงการพัฒนาป่าไม้ร่วมกับองค์กรและเครือข่ายแบบบูรณาการ

หลักการและเหตุผล

โครงการพัฒนาป่าไม้ร่วมกับองค์กรและเครือข่ายแบบบูรณาการ เป็นการดำเนินงานเพื่อสร้างร่วมมือ
ระหว่าง กรมป่าไม้กับองค์กรและเครือข่ายต่างๆ เช่น สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่มีพื้นที่ในความรับผิดชอบขององค์กร และมีความประสงค์ในการร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยการพัฒนาพื้นที่
ในความรับผิดชอบ ให้มีความอุดมสมบูรณ์ ร่มรื่น เป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในแหล่งชุมชน รวมถึงการเผยแพร่ความรู้
ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไป

๔.๓ โครงการพุทธอุทยาน

หลักการและเหตุผล

โครงการพุทธอุทยาน เป็นการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
โดยนำหลักพระพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ร่วมกับการหลักการอนุรักษ์ โดยคัดเลือกที่พักสงฆ์ที่ได้รับหนังสือสำคัญ

การเข้าร่วมโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ร่วมกับพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าไม้ ตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) เมื่อ พ.ศ.๒๕๕๒ ร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ป่าไม้จัดทำโครงการพุทธอุทยาน วัตถุประสงค์การดำเนินโครงการ เพื่อกำหนดอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ บริเวณที่พักสงฆ์และพื้นที่ใกล้เคียง รวมถึงเป็นการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ป้องกันการเข้าไปใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้โดยไม่ได้รับการอนุญาต

๔.๔ การปลูกสมุนไพรรักษาชุมชน

หลักการและเหตุผล

การปลูกสมุนไพรรักษาชุมชน เป็นแนวทางการส่งเสริมและรักษาภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าเกี่ยวกับสมุนไพรรักษา และเพื่อพัฒนาผลผลิตและใช้ประโยชน์สมุนไพรรักษาอย่างมีคุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพ และครบวงจร ซึ่งจะส่งผลต่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ทางสมุนไพรรักษาและการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของไทย โดยดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในการบรรลุเป้าหมาย ในส่วนของกรมป่าไม้ ได้นำยุทธศาสตร์การส่งเสริมผลิตผลทางสมุนไพรรักษาที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ โดยการส่งเสริมการปลูกสมุนไพรรักษาในป่าชุมชน

๔.๕ การจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติในป่าชุมชน

หลักการและเหตุผล

ป่าชุมชนแต่ละแห่งมีสภาพของพื้นที่และความหลากหลายของทรัพยากรป่าไม้ที่แตกต่างกัน บางแห่งมีลักษณะพิเศษเฉพาะหรือความโดดเด่นที่น่าสนใจ มีสภาพเหมาะสมเป็นแหล่งท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติ กรมป่าไม้ได้ตระหนักถึงศักยภาพของพื้นที่ป่าชุมชนเหล่านี้ และเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติในป่าชุมชน จึงได้จัดทำกิจกรรมส่งเสริมป่าชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๔.๖ โครงการอนุรักษ์ป่า ป่ารักชุมชน

หลักการและเหตุผล

โครงการอนุรักษ์ป่า ป่ารักชุมชนเป็นโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติด้านป่าชุมชน ให้ชุมชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาป่าชุมชนให้เกิดระบบการจัดการที่ดีและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน สังคม และประเทศ โดยการพิจารณาให้ความช่วยเหลือชุมชนเพื่อดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้เป็นหลัก มุ่งสร้างจิตสำนึก ตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ให้กับชุมชนและสังคม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตรและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ โดยมอบรางวัลเชิดชูเกียรติแก่ป่าชุมชนเพื่อเป็นกำลังใจให้เกิดการขับเคลื่อน สานต่อและพัฒนาสู่ความยั่งยืน รวมถึงสร้างแรงบันดาลใจให้ชุมชนและสังคมได้ตระหนักในคุณค่าของผืนป่าและเข้ามามีส่วนร่วมดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้สืบไป

๔.๗ โครงการภาคีสถิตยสถานป่าชุมชนลดโลกร้อน

หลักการและเหตุผล

โครงการภาคีสถิตยสถานป่าชุมชนลดโลกร้อน เป็นความร่วมมือระหว่างกรมป่าไม้กับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. ร่วมกันกำหนดขึ้นตอน หลักเกณฑ์ วางแนวทางการจัดทำ โครงการ “ภาคีสถิตยสถานป่าชุมชนลดโลกร้อน” โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านป่าชุมชน จากภาคเอกชน ซึ่งอาจจะเป็นการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ เครื่องมือ หรือความรู้ทางวิชาการต่างๆ และสอดคล้องกับความต้องการชุมชนที่ร่วมดูแลรักษาป่าชุมชน จึงเกิดเป็นการประสานความร่วมมือของภาคีที่สืบได้แก่ กรมป่าไม้ องค์การ

บริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) เอกชน และประชาชน ในการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ป่าชุมชนเพื่อลดโลกร้อน และสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลในรูปแบบประชารัฐ เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาคอขวดด้านงบประมาณจากภาครัฐ และสามารถสนับสนุนภาคประชาชนในการดูแลรักษาทรัพยากรให้เกิดความอุดมสมบูรณ์สามารถอำนวยความสะดวกอย่างยั่งยืนสืบไป

๔.๘ โครงการ Care the Wild

หลักการและเหตุผล

โครงการ Care the Wild “ปลูกป้อง” สร้างป่าด้วยใจ เป็น Collaboration Platform เป็นการระดมทุนเพื่อสร้างป่า ด้วยการปลูกป่าใหม่ ปลูกป่าเสริม และส่งเสริมการดูแลป่า แนวคิดหลัก ปลูกและป้อง กล่าวคือ ร่วมปลูกและดูแลไม้เพื่อสร้างป่าไม้ เป็นความร่วมมือกันระหว่าง กรมป่าไม้ ภาควิชาพฤกษศาสตร์แห่งประเทศไทย พร้อมด้วยองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และธุรกิจ เพื่อสังคมอื่น ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อการมีส่วนร่วมในความพยายาม เพื่อลดภาวะโลกร้อน มลพิษทางอากาศ และสร้างระบบนิเวศที่สมดุล ด้วยการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของผืนป่าในประเทศไทย อีกทั้งสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ของชาติ ที่กำหนดให้ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ ด้วยรูปแบบแพลตฟอร์มของการระดมทุนจากองค์กรและประชาชนทั่วไปเพื่อการปลูกป่า และติดตามผลการปลูกป่าร่วมกับชุมชน การทำงานของชุมชน ร่วมดูแลเอาใจใส่ต้นไม้ ด้วยเป้าหมายให้ต้นไม้ที่ปลูกเติบโตทุกต้น ในระยะเวลา ๖ ปี ผ่าน Application Care the Wild เพื่อให้ต้นไม้เติบโตเป็นส่วนสำคัญของการขยายแนวผืนป่าของประเทศไทยต่อไป

๔.๙ โครงการ ปตท. สผ. ปลูกป่าลดโลกร้อน

หลักการและเหตุผล

กรมป่าไม้ และ บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท.สผ. ให้ความสำคัญกับบทบาทการมีส่วนร่วมลดภาวะโลกร้อน จึงได้ดำเนินโครงการ ปตท.สผ. ปลูกป่าลดภาวะโลกร้อนขึ้น โดยมีเป้าหมายการปลูกป่าเพื่อดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ จำนวน ๖๓๐,๐๐๐ ต้นเทียบเท่า รวมทั้งการฟื้นฟูผืนป่าธรรมชาติ การเสริมสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และระบบนิเวศป่าไม้ในการบรรเทาและเยียวยาปัญหาภาวะโลกร้อน

แผนปฏิบัติการการพัฒนาป่าชุมชนจังหวัดอุดรธานี

แผนพัฒนา	ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย					รวม
			๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	
๑. ขยายและพัฒนาศูนย์ป่าชุมชน	จำนวนและเนื้อที่ป่าชุมชนที่เสนอจัดตั้ง	จำนวนป่าชุมชน/เนื้อที่	๔๐/๑๐,๐๐๐	๔๐/๑๐,๐๐๐	๔๐/๑๐,๐๐๐	๔๐/๑๐,๐๐๐	๒๐๐/๕๐,๐๐๐	
๒. การสนับสนุนการบริหารจัดการป่าชุมชน โดยกรมส่งเสริมการเกษตร	ร้อยละของป่าชุมชนที่ได้รับ การสนับสนุน (บริการ/เงิน/แรงงาน)	ร้อยละ	๓๐	๓๕	๔๕	๕๐	๕๐	
๓. การขับเคลื่อนการดำเนินงานของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด	๑. จำนวนครั้งที่จัดประชุม ๒. จำนวนประเด็นข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาที่คณะกรรมการกำหนด	ครั้ง อย่างน้อยร้อยละ ๑ ประเด็น/เรื่อง	๓	๓	๓	๓	๓	
๔. การส่งเสริมภาคีเครือข่ายป่าชุมชน	๑. จำนวนกลุ่มภาคีเครือข่ายที่มีความร่วมมือ ๒. จำนวนป่าชุมชนต้นแบบระดับอำเภอที่เพิ่มขึ้น	เครือข่าย ป่าชุมชนต้นแบบ	๒	๓	๓	๓	๓	
๕. ส่งเสริมและขยายผลโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ	ร้อยละของป่าชุมชนที่ได้รับพระราชดำริในการจัดการป่าชุมชน	ร้อยละ	๓๐	๓๕	๔๕	๕๐	๕๐	
๖. ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์ป่าชุมชน	ร้อยละของป่าชุมชนที่มีกิจกรรมอนุรักษ์ พัฒนา และใช้ประโยชน์ของทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน	ร้อยละ	๕	๑๐	๒๐	๓๕	๒๕	